

C.200 TEMATSKE ZBIRKE

Tematske arhivske zbirke obsegajo arhivsko gradivo različnih ustvarjalcev, in sicer izvirno arhivsko gradivo ter reprodukcije oz. kopije, pri katerih je osnovno načelo zbiranja tema oz. dogodek iz preteklosti ali aktivnosti ustvarjalcev gradiva. Sem spadajo tudi zbirke po posameznih delovnih področjih Pokrajinskega arhiva Maribor, kjer je načelo zbiranja sporadičnost pojavljanja dokumentov oz. nedoseganje zadostne količine arhivskega gradiva za oblikovanje fondov pri tistih ustvarjalcih, ki ne bodo več ustvarjali lastnega arhivskega gradiva.

Zbirke tega razreda se v PAM dopolnjujejo z gradivom, ki ga arhiv pridobi od pravnih oseb, z darovi posameznikov in odkupi gradiva.

Viri in literatura:

- Mlinarič, L. (2003). **Nekonvencionalno arhivsko gradivo v zbirkah in fondih Pokrajinskega arhiva Maribor**. V: M. Novak ... et al. (Ur.), Hraniti in ohraniti: 100 let načrtnega zbiranja in ohranjanja arhivskega gradiva ter 70 let delovanja profesionalne arhivske ustanove v Mariboru. Jubilejni zbornik. Maribor: Pokrajinski arhiv Maribor.
- Šoevegeš, G. (2003). **Pokrajinski arhiv Maribor v multikulturnem okolju, s poudarkom na sodelovanju z madžarskimi arhivi**. V: M. Novak ... et al. (Ur.), Hraniti in ohraniti: 100 let načrtnega zbiranja in ohranjanja arhivskega gradiva ter 70 let delovanja profesionalne arhivske ustanove v Mariboru. Jubilejni zbornik. Maribor: Pokrajinski arhiv Maribor.

ZBIRKA DOKUMENTOV ANTONA RUDOLFA LEGATA IN ENOLETNEGA TRGOVSKEGA TEČAJA A. R. LEGATA

Signatura: PAM/0849

Kraj: Maribor

Ohranjeno gradivo: 1860–1976

Količina: 34 arhivskih škatel

Tekoči metri: 3,4

Informativna pomagala: arhivski popis

Jezik: slovenski, nemški

Vsebina: Privatna korespondenca in korespondenca, vezana na delovanje enoletnega trgovskega tečaja 1913–1975; zapisniki konferenc 1928/29–1939/40; seznam absolutentov 1928/29–1940/41; predelana učna snov 1938–1941; plačane šolnine za tečaj 1928–1937; katalogi 1928–1941; honorarji za učitelje 1918–1930; udeleženci na inštrukcijah in pri privatnem pouku, potrdila, plačane šolnine 1945–1956; tečaji 1945–1949; šolski zvezki, vaje, učbeniki in knjige; klišeji in pečati A. R. Legata in njegove šole.

Historiat ustvarjalca: Anton Rudolf Legat se je rodil leta 1887 v Brucku ob Muri in umrl leta 1978 v Mariboru. Bil je velik poznavalec slovenske in jugoslovanske stenografije, pa tudi mnogih tujih stenografskih teorij. Bil je tudi ravnatelj zasebne Legatove šole, ki je v Mariboru delovala od leta 1913 do 1941. 3. 1. 1913 je odprl zasebno šolo oz. tečaj za stenografijo. Leta 1915 je razširil učni program in dobil od Deželnega šolskega sveta v Gradcu koncesijo za zasebno šolo za stenografijo in strojepisje. Leta 1917 je šolo preimenoval v Anton Rudolf Legatovo zasebno učilišče za stenografijo, strojepisje, pravopisje in računstvo v povezavi z osnovami enostavnega knjigovodstva, zemljepisa, lepopisja ter nemškega in slovenskega

jezika. Leta 1919 je na šoli uvedel pouk vseh predmetov v slovenskem jeziku. Leta 1920 je Deželna vlada v Ljubljani ukinila vse zasebne trgovske šole in zavode, tako tudi Legatovo šolo. Že leta 1923 pa je dobil dovoljenje od Oddelka ministrstva za trgovino in industrijo za ustanovitev zasebne šole. Dijaki, ki so končali enoletni tečaj, so se lahko zaposlili v pisarnah, ustanovili lastno trgovino in vodili katerokoli podjetje. Aprila 1941 so nemške okupatorske oblasti Legatovo šolo ukinile. Že v začetku junija 1945 je Oddelek za trgovino pri sreskem poglavarstvu Legatu odobril ponovno odprtje zasebne šole, decembra istega leta so šolo zaprli, slušatelji tečaja pa so bili prepisani na državno enoletno gospodarsko šolo. Anton Rudolf Legat je po zaprtju šole še vedno privatno poučeval na svojem domu vse do leta 1965. Ves čas po vojni se je raziskovalno ukvarjal z različnimi evropskimi stenografskimi sistemi. V letih 1950–1973 je v domačih in tujih stenografskih revijah in časopisih objavil več kot 40 znanstvenih in strokovnih člankov o stenografiji.

ZBIRKA DOKUMENTOV OKUPACIJSKE DOBE

Signatura: PAM/1767

Količina: 12 arhivskih škatel, 3 knjige

Ohranjeno gradivo: 1941–1945

Informaciona pomagala: arhivski popis

Tekoči metri: 1,5

Jezik: nemški, slovenski

Vsebina: Sezname: izgnancev, folksdojčerjev, imetnikov osebnih izkaznic, podjetij in obrtnikov v Mariboru, krajev iz dobe okupacije, ulic v Mariboru in priključenih občinah; načrti mesta Maribor z vrisanimi zaklonišči; protiletalska obramba; telefonski imenik Maribora; pristojbinske knjige; osebna dokumentacija nekaterih okupatorjevih sodelavcev; personalni spisi; spisi: delovnega urada Maribor, službe socialnega zavarovanja, fotografskega oddelka okrožja Maribor mesto in Maribor podeželje, obrtnih zadev; policijska direkcija Maribor: izvlečki iz kazenskega registra, kartoteka predpisov oddelka II – prijavni urad; seznam mestnih sodnikov in županov Maribora do časa nemške okupacije; spisi fotografskega oddelka okrožja Maribor mesto in Maribor okolica; korespondenca K. Kiffmana; državni propagandni urad za Štajersko, podružnica Maribor: kartoteka izdanih plakatov in vabil; različni tiski; neizpolnjene tiskovine; različni osebni dokumenti in legitimacije; izgnanci: dokumentacija in različne fotokopije gradiva okupacijskega izvora in kopije delov člankov na temo okupacije in izgnanstva; komanda mesta Velikovec: spisi, seznam izdanih dovolilnic; nemške delovne knjižice, orožni listi; navodila za izgradnjo deželnih cest 1942; dopis Franja Baša (takratni *Gaukonservator*); »Mitteilungsblatt der Wirtschaftskammer Steiermark«, št. 3–7/1942; nemški učni načrt; prepisi radijskih poročil; spisi *Deutscher Volkssturm*; razni časopisni izrezki in publikacije.

Sistem ureditve: Gradivo je urejeno po vsebinskih sklopih.

Historiat fonda: V fondu je zbrano fragmentarno ohranjeno gradivo okupacijskih provenienc, ki ga ni bilo mogoče razvrstiti v druge fonde ali pa formirati novega samostojnega fonda. Zbirka se še dopolnjuje.

ZBIRKA GRADIVA CEHOV

Signatura: PAM/0891

Kraj: Maribor, Ljutomer, Celovec, Slovenj
Gradec

Ohranjeno gradivo: 1624–1954

Tekoči metri: 1

Količina: 10 arhivskih škatel, 1 nestandardna
škatla

Jezik: nemški (gotica), slovenski

Informativna pomagala: arhivski popis

Vsebina: Gradivo cehov: pravila, protokoli, indeksi, registri in blagajniške knjige 1624–1884; gradivo zadruga: zapisniki sej in občnih zborov zadruga, matične knjige vajencev 1795–1939; gradivo združenja: računske knjige 1886–1954, tajniške knjige z zapisniki 1929–1940, članska knjiga 1950–1952.

Sistem ureditve: V zbirki je gradivo urejeno po posameznih cehih, na koncu je gradivo Zadruga krojačev in čevljarjev Slovenj Gradec, kakor tudi gradivo Združenja obrtnikov oblačilnih strok v Ljutomeru, ki sta bila novejša naslednika cehov. Listina mariborskih mlinarjev je zaradi svoje dimenzije in velikega visečega pečata v posebni škatli.

Historiat fonda: Gradivo je bilo prevzeto v arhiv v številnih prevzemih. Sprva je vsak ceh tvoril svoj fond, vendar je zaradi fragmentiranosti in majhne količine gradiva za posamezni ceh nato v arhivu iz več manjših fondov nastala Zbirka gradiva cehov. Cehom sorodno gradivo hranimo še v fondu Kirurški gremij za mariborsko okrožje, kjer pa gre za stanovsko združenje kirurgov iz 18. in 19. stoletja. Nekaj cehovskega gradiva se najde tudi v Zbirki listin.

Historiat ustvarjalca: Zbirka gradiva cehov vsebuje: mariborske cehe (mizarje, peke, mlinarje, gradbenike, zidarje, kamnoseke, krojače, mesarje, usnarje, lončarje), ljutomerske cehe (čevljarje, sodarje), celovške cehe (čevljarje), zadruga krojačev in čevljarjev Slovenj Gradec in še združenje obrtnikov oblačilnih strok v Ljutomeru. Cehi so bili od 14. st. pa nekje do druge polovice 19. st. združenja obrtnikov iste stroke z monopolno pravico do opravljanja poklica znotraj in v bližnji okolici mestne naselbine. Navzven so varovali pravice svojih članov pred konkurenco tujcev in tudi članov drugih cehov v mestu, znotraj pa so urejali vprašanja proizvodnje, razmerja med člani, skrbeli so za verske, socialne in vojaške zadeve. Cehovska pravila, ki so jih potrjevali mestni gospodje ali mestni sveti, so predpisovala način proizvodnje, delovni čas, kakovostno raven, ceno izdelkov, število vajencev in pomočnikov na mojstra, njihove plače, pravice in dolžnosti ter pogoje za napredovanje do mojstrstva. Kadar mesto za kakšno obrt ni imelo ceha, so se mojstri pridružili cehu v drugem mestu. Od 15. st. je postopno prihajalo do omejevanja števila mojstrov v cehu, razen za mlinarsko, čevljarjsko in krojaško obrt. To je pomočnikom otežilo napredovanje do mojstrstva. Konkurenca podeželske obrti je v naslednjih dveh stoletjih vplivala na širjenje cehovske organizacije. Prihajalo je do sporov med cehovskimi združenji sorodnih obrtnih panog, v posameznih krajih tudi do povezav istovrstnih obrti. Nekateri cehovski privilegiji so veljali za obrtnike v vsej deželi. Centralizirana absolutistična država je skušala cehe podrediti svoji upravi. Leta 1732 je izdala patent o obrteh, ki bi naj odpravil politično avtonomijo cehov, pozneje so bili uvedeni tudi cehovski komisarji kot nadzorni organi. Tako se je pod vplivom državne uprave spremenila vloga cehovskih predpisov, ki več niso imeli značaja privilegijev, ker je država sprejemala za vse pokrajine enake predpise o cehovski ureditvi. Položaj obrtnikov se je močno spremenil pod vplivom tehnične

revolucije. Razglasitev svobode obrti in industrije leta 1859 je formalno pomenila konec cehov na Slovenskem, marsikaj iz njihove tradicije pa se je ohranilo do 20. st.

ZBIRKA GRADIVA DRUŽBENIH ORGANIZACIJ IN DRUŠTEV

Signatura: PAM/1242

Kraj: Maribor

Ohranjeno gradivo: 19.–20. st.

Količina: 89 arhivskih škatel

Tekoči metri: 8,9

Informativna pomagala: arhivski popis

Jezik: slovenski, nemški (gotica)

Vsebina: Fragmentarni dokumenti društev in združenj; dokumentacija ukinjenih društev.

Historiat fonda: Zbirka je nastala v PAM in se sproti dopolnjuje.

ZBIRKA GRADIVA GOSPODARSTVA

Signatura: PAM/0920

Kraj: Maribor

Ohranjeno gradivo: 1884–2003

Količina: 74 arhivskih škatel, 132 knjig

Tekoči metri: 21

Informativna pomagala: arhivski popis

Jezik: slovenski, nemški, madžarski

Vsebina: Zbirka vsebuje fragmentarno gradivo podjetij, zadrug ter hranilnic in posojilnic.

Sistem ureditve: Gradivo zbirke je urejeno v šestih serijah: serija gradiva likvidiranih podjetij 1946–1995, serija gradiva likvidiranih zadrug 1949–1961, serija gradiva stečajnih podjetij 1990–2003, serija gradiva hranilnic in posojilnic 1884–1964, serija delavskih knjig in serija gradiva drugih pravnih oseb 1929–1961.

Historiat fonda: Količina gradiva posameznih pravnih oseb je bila zelo majhna, zato ni bilo smiselno ustvarjati samostojnih fondov. Dokumenti so tako uvrščeni v zbirko, glede na njihovo vsebino pa je nastalo šest serij.

ZBIRKA GRADIVA MEDNARODNEGA ARHIVSKEGA RAZISKOVALNEGA TABORA

Signatura: PAM/1799

Količina: 47 arhivskih škatel, 1 mapa

Ohranjeno gradivo: 1521–2007

Informativna pomagala: arhivski popis

Tekoči metri: 4,7

Jezik: slovenski, madžarski, nemški, angleški, latinski, srbohrvaški, francoski

Vsebina: Dokumenti različne vsebine od leta 1521 do 2007: listine, pogodbe, vabila, spričevala, učbeniki, zvezki, zemljevidi, izkaznice, potni listi, računi, poročni in davčni listi, pisma, razglednice, dopisnice, plakati, časopisi, knjige.

Sistem ureditve: Dokumenti so razvrščeni v skupine: organizacija tabora, gospodarstvo, iz življenja družin, dokumenti o lastništvu, šolstvo, kultura, šport, versko življenje, društva, knjige, periodika. Pri nekaterih letih je gradivo urejeno v okviru družin ali posameznikov, ki so gradivo darovali arhivu.

Historiat fonda: Začetki tabora segajo v leto 1991, ko sta PAM in Arhiv županije Zala iz Zalaegerszega na Madžarskem dala pobudo za organizacijo mednarodnega tabora. Kmalu

je idejo podprl tudi Arhiv Železne županije iz Sombotela. Poglavitni namen tabora je evidentirati, zbirati in ohraniti gradivo, ki je nastajalo pri vsakodnevnih opravilih prebivalcev, in najzanimivejše dokumente tudi predstaviti na zaključni razstavi. Vsako leto se tabora udeleži dvanajst srednješolcev, šest iz Slovenije in šest iz Madžarske. Delovno področje tabora zajame dve ali več obmejnih naselij na slovenski in madžarski strani. Zbiranje arhivskega gradiva poteka tri dni v Sloveniji, nato pa se udeleženci preselijo za tri dni še na Madžarsko. Z zbiranjem arhivskega gradiva na terenu se dijaki in prebivalstvo seznanjajo z zgodovino neposredno iz zbranih dokumentov, dijaki se naučijo tudi prepoznavati in varovati pisno kulturno dediščino in skrbeti zanjo, arhivski delavci pa seznanijo širši krog prebivalstva z arhivsko stroko.

Historiat ustvarjalca: Ustvarjalci gradiva so posamezniki, ki so dokumente, fotografije ali knjige darovali arhivu. Večinoma gre za originalne dokumente, ki so bili last njihovih prednikov, sorodnikov ali njih samih. V fondu je tudi nekaj kopij originalnega gradiva, ki ga hranijo lastniki.

ZBIRKA GRADIVA RODBINSKIH IN OSEBNIH FONDov

Signatura: PAM/0924

Kraj: Maribor

Ohranjeno gradivo: 18.–20. st.

Količina: 8 arhivskih škatel

Tekoči metri: 0,8

Informationna pomagala: arhivski popis

Jezik: slovenski, nemški (gotica)

Vsebina: V zbirki so posamezni dokumenti rodbin/družin in posameznikov.

Historiat fonda: Zbirka je nastala v PAM in se sproti dopolnjuje.

ZBIRKA GRADIVA SOCIALE IN ZDRAVSTVA

Signatura: PAM/1428

Kraj: Maribor, Ljutomer

Ohranjeno gradivo: 1945–1999

Količina: 12 arhivskih škatel

Tekoči metri: 1,2

Informationna pomagala: arhivski popis

Jezik: slovenski

Vsebina: Zdravstvena služba v Sloveniji 1945; počitniška kolonija okraja Ljutomer, kronika 1947–1953; otroški dom Turnišče 1948; navodila komiteja za socialno skrbstvo pri vladi LRS za razdeljevanje pomoči mednarodnega dečjega fonda Združenih narodov za pomoč otrokom 1950; komunalni zavod za socialno zavarovanje Maribor 1965; seje upravnega odbora ZPIZ 1993–1999.

Sistem ureditve: Gradivo fonda je urejeno vsebinsko in kronološko.

Historiat fonda: Zbirka je nastala v PAM iz dokumentov, ki jih ni bilo mogoče vključiti v noben drugi obstoječi fond, prav tako pa ne morejo tvoriti lastnega fonda.

ZBIRKA GRADIVA UPRAVE

Signatura: PAM/0073

Količina: 11 arhivskih škatel, 5 knjig

Ohranjeno gradivo: od 1850

Informationna pomagala: arhivski popis

Tekoči metri: 1,5

Jezik: nemški, slovenski

Vsebina: Občina Martjanci: blagajniška knjiga 1929–1930; Občina Sv. Anton na Pohorju: delovodnik 1910; Občina Lokavec: parcelni zapisnik 1908, katastrska mapa; Občina Rožengrunt: delovodnik 1940–1949; Okupacijska občina Podgorje: blagajniška knjiga 1941–1947, blagajniški dnevnik; Občina Rdeči Breg: sejni zapisniki občinskega odbora 1925–1933; Okrajno glavarstvo Ljutomer: seznam porotnikov občinskih uradov 1910; Okrajno glavarstvo Maribor: spisi stavbnega gradbenega oddelka za leto 1919; Občina Zg. Žerjavci: delovodnik izdanih domovinskih listov 1884–1929; Občina Rače: delovodnik 1937–1941; prepis rojstne in krstne matične knjige za župnijo Limbuš 1942; delovodnik (neznane izvora) 1907–1941; računski knjiga (neznane izvora) 1874–1901; Dravska finančna direkcija v Ljubljani: Električno podjetje občine Murska Sobota, Kreditna zadruga državnih uslužbencev v Murski Soboti, Jugoslovanski kreditni zavod v Murski Soboti, Zadruga posojilnica za Prekmurje v Murski Soboti, Prekmurska banka d. d. v Murski Soboti, Dolnjelendavska hranilnica d. d. v Dol. Lendavi, Kmetijska nabavna in prodajna zadruga v Satahovcih, Delniška trgovska in industrijska družba Hartner v Murski Soboti, Križevska industrija d. d. Ljubljana, »Stroj« nabavna in prodajalna zadruga mlatilničarjev in mlinarjev z. j. o. Murska Sobota, Gospodarska zadruga v Gor. Petrovcih, Kmečka hranilnica in posojilnica v Gor. Lendavi; Davčni urad Slovenska Bistrica: blagajniški dnevnik januar 1863–avgust 1865; Kremberk: domovinska matica; Optanti: indeks plačanih zagotovil 1921–1940, imenski seznam optantov 1921–1923; indeks k prezidialnemu delovodniku za leto 1920 (neznane izvora); kazenski register za leto 1936–1941 (neznane izvora); prepisi rojstnih in mrliških matičnih knjig za Prekmurje 1941–1948; razne tiskovine; okrožnice finančne kontrole št. 1–200 za leta 1922–1925; spisi okrajne finančne straže za mesto Maribor 1911–1932; kazenski register (neznane izvora) za leto 1927–1930; seznam bolnikov poljske bolnišnice št. 4 za Hrvaško na Sv. Križu 1853; Mariborska kadetnica: matični listi moštva 1856–1895, poimenski seznam članov moštva 1856–1869; Občina Limbuš: Razdelilnik prejemkov 1907–1923 in izdatkov 1907–1916; Deželno glavarstvo Niederdonau – Volkstumstelle Eisenstadt 1938–1940: izvlečki iz različnih madžarskih časopisov; tipkopis Otta Maula »Spezielle und vergleichende Länderkunde der Erde«; razne brošure in tiski, Občina Dogoše: kazenski protokol 1888–1928, domovinska matica 1932–1947; Begunci v Mariboru 1991–1992: vpisna knjiga beguncev Zbirnega centra v Mariboru; žandarmerijska postaja Ribnica na Pohorju 1934–1940 in postaja Radvanje 1940; Občina Gor. Petrovci: delovodnik 1921, madžarsko gradivo 1941–1943; spisi uprave veleposestva Paula Glančnika; razglas ob 10-letnici osvoboditve Maribora.

Sistem ureditve: Gradivo je urejeno po vsebinskih sklopih.

Historiat fonda: V fondu je zbrano gradivo različnih provenienc, ki ga ni bilo mogoče uvrstiti v druge fonde ali pa formirati novega samostojnega fonda. Zbirka se še dopolnjuje.

ZBIRKA GRADIVA VZGOJE, IZOBRAŽEVANJA, KULTURE IN ZNANOSTI

Signatura: PAM/0763

Kraj: Maribor

Količina: 26 arhivskih škatel, 2 knjigi

Informativna pomagala: arhivski popis

Ohranjeno gradivo: 1816–2004

Tekoči metri: 2,7

Jezik: slovenski, nemški, madžarski, latinski, srbohrvaški

Vsebina: Serija spisov 1830–2004: okrožnice, dopisi in objave Ministrstva za prosveto, anketni listi, sezname šol, »Ormož skozi stoletja«, »Dialogi«, predmetniki, učni načrti; serija gradiva nadaljevalnih šol za kmečko mladino, kmetijsko-gospodarskih šol ter strokovno nadaljevalnih tečajev in šol 1945–1960: vpisnice, sejni zapisniki, razrednice, dnevniki, sezname učencev, učni načrti, dopisi, spričevala, urniki, poročila; serija gradiva vrtcev, osnovnih šol in srednjih šol 1816–1987: matični listi rojenih, matične knjige, vpisnice, katalogi, razrednice, kronike, dnevniki šolskega dela.

Sistem ureditve: Gradivo fonda je urejeno v treh serijah: serija spisov 1830–2004, serija gradiva nadaljevalnih šol za kmečko mladino, kmetijsko-gospodarskih šol ter strokovno nadaljevalnih tečajev in šol 1945–1960 in serija gradiva vrtcev, osnovnih šol in srednjih šol 1816–1987.

Historiat fonda: Količina gradiva posameznih vrtcev in šol je bila zelo majhna, zato ni bilo smiselno ustvarjati samostojnih fondov. Dokumenti so uvrščeni v zbirko, glede na njihovo vsebino pa so nastale tri serije.

ZBIRKA GRADIVA ZA PREKMURJE

Signatura: PAM/0039

Količina: 7 arhivskih škatel, 3 knjige, 1 mapa   *Ohranjeno gradivo:* 1615–1967

Informativna pomagala: arhivski popis

Tekoči metri: 1

Jezik: madžarski, slovenski, nemški

Vsebina: Jožef Klekl: »Važnejši dogodki v Prekmurju« 1914–1941; Fran Gumilar: »Prekmursko šolstvo«; urbarji: Ivanci 1782, gosposčine Beltinci, Stanetinec 1768; fotografije prekmurskih hiš, gospodarskih poslopij, običajev in opisi le-teh; zemljevidi Porabja in Prekmurja; Vanek Šiftar: »Evidentiranje na Madžarskem« 1967; spisi: okrajnega sodišča Čakovec 1853, Ministrstva za delo in promet 1885–1888, občinskih odborov Prekmurja in Medžimurja 1891–1942, šolskega nadzorništva županije Zala 1887–1893 in županije Bács-Bodrog 1908–1911, šolskih odborov Prekmurja 1896–1907, računovodstva županije Zala 1868–1901, 1913, zakonodajne oblasti županije Zala 1888–1942, delovodnik in kazalo notarišije Križevci v Prekmurju 1943; delovodnik arhivskih spisov iz Madžarske Ministrstva za notranje zadeve 1927; posestni listi prebivalcev občine Gor. Petrovci.

Sistem ureditve: Gradivo fonda je urejeno vsebinsko. Spisi, ki so bili predani iz madžarskih arhivov, so združeni po ustvarjalcih posameznih spisov. Poleg gradiva za Prekmurje vsebuje fond tudi spise za področje Medžimurja in županijo Bács-Bodrog (današnja Vojvodina).

Historiat fonda: Madžarska se je v Trianonski mirovni pogodbi obvezala izročiti državam naslednicam Avstro-Ogrske iz svojih javnih institucij dokumente, ki se neposredno nanašajo na zgodovino južnoslovanskega ozemlja. Leta 1935 je Jugoslavija prevzela več fondov, ki jih je predala Madžarska jugoslovanskim oblastem, in jih namestila v arhivu bivše bačke oblasti v Somborju. Septembra leta 1935 je gradivo, ki se je nanašalo na Prekmurje, prevzel Banovinski arhiv Maribor. V fondu so spisi različnih madžarskih uradov, ki jih je po količini malo. Razprave Klekla, Gumilarja, Šiftarja, urbarje, fotografije in zemljevide so PAM podarili posamezniki.

ZBIRKA GRADIVA ŽUPNIJSKIH IMENJ

Signatura: PAM/0889

Količina: 21 arhivskih škatel

Ohranjeno gradivo: 1597–1938

Informativna pomagala: arhivski popis

Tekoči metri: 2,1

Jezik: nemški (gotica), latinski

Vsebina: Kopije: urbarjev, štiftregistrov, inventarjev, kronik, kupnih pisem 1597–1797; cerkvene računske knjige prihodkov in izdatkov 1650–1938; gorninski register 1679–1685; urbar 1749; štiftregister 1734; korespondenca, škofovska pisma, cirkularji 19. st.; dokumenti krajevnih sodišč: zapuščine, sirotinski spisi, zemljiškoknjižne zadeve, spori, procesi, civilnopravdni spisi 1803–1850; popisi arhivalij 19. st.

Sistem ureditve: V zbirki je gradivo urejeno po posameznih župnijskih imenjih. Kopije gradiva so zložene posebej.

Historiat fonda: Gradivo je prišlo v arhiv v številnih prevzemih. Sprva je vsako župnijsko imenje tvorilo svoj fond, vendar je zaradi fragmentiranosti in majhne količine gradiva za posamezno župnijsko imenje nato v arhivu iz številnih manjših fondov nastala zbirka. Kopije gradiva, ki so bile prevzete iz StLA, so bile prav tako uvrščene v zbirko.

Historiat ustvarjalca: Župnijska imenja so imela enak status kot gosposčine in imenja, le da je njihov lastnik bila posamezna župnija, v 19. st. so bila lahko tudi sedež krajevnega sodišča. V Zbirki gradiva župnijskih imenj je združeno gradivo župnijskih imenj: Šmartno pri Slovenj Gradcu, Sp. Polskava, Sv. Elizabeta (Slovenj Gradec), Sv. Peter (Malečnik), Kamnica, Šentilj pod Turjakom, Hoče, Selnica, Sv. Jernej pri Radvanju (nad Muto), Sv. Peter pri Gortini, Sv. Jakob pri Sobotah (Avstrija), Sv. Primož in Felicijan pri Radvanju (nad Muto), Sv. Jernej (Slovenska Bistrica), Limbuš, Črešnjevce, Trbonje, Vuzenica, Sv. Simon in Tadej (Pernice), Muta, Sv. Janez (Sp. Muta), Sv. Marjeta Muta, Šmiklavž pri Vodrižu, Uršlja gora (Plešivec), Remšnik, Sv. Andraž (Slovenj Gradec), Dravograd, Sv. Ana (Slovenska Bistrica), Sv. Jurij (Slovenj Gradec), Sv. Jurij ob Ščavnici, Sv. Jakob v Slovenskih goricah, Maribor, Sv. Mihael pri Radljah ob Dravi, Sv. Pankracij pri Slovenj Gradcu, Trbovlje in še nekaj drugega cerkvenega fragmentarno ohranjenega gradiva.

ZBIRKA IZJAVE ZA MAJNIŠKO DEKLARACIJO

Signatura: PAM/1690

Količina: 5 arhivskih škatel

Ohranjeno gradivo: 1917–1918

Informativna pomagala: arhivski popis

Tekoči metri: 0,5

Jezik: slovenski

Vsebina: Izjave za majniško deklaracijo za področje Štajerske, Kranjske, Koroške, Goriške, Istre, Dalmacije, Hrvaške in Bosne.

Sistem ureditve: Gradivo je urejeno in popisano na podlagi razdelitve po posameznih pokrajinah in znotraj teh po abecednem vrstnem redu posameznih krajev.

ZBIRKA IZPITNA KOMISIJA ZA KVALIFICIRANE DELAVCE MARIBOR

Signatura: PAM/0807

Kraj: Maribor, Ptuj, Gor. Radgona, Murska
Sobota, Lendava/Lendva, Ljutomer,
Slovenj Gradec, Dravograd

Ohranjeno gradivo: 1883–1963*Tekoči metri:* 22,7*Jezik:* slovenski, madžarski*Količina:* 167 arhivskih škatel, 241 knjig*Informativna pomagala:* arhivski popis

Vsebina: Registri vajencev in pomočnikov 1883–1952; strokovni izpiti 1953–1955; visokokvalificirani delavci 1958–1963; kvalificirani delavci 1959–1963; vajenci 1958–1963; statistična poročila 1953; dopisi 1958–1962; delovodnik izdanih spričeval.

Sistem ureditve: Gradivo fonda je urejeno vsebinsko in deloma kronološko.

Historiat fonda: Zbirka vsebuje gradivo različnih ustvarjalcev (obrnih zadrug in združenj, združenj trgovcev).

ZBIRKA KOROŠKI PLEBISCIT

Signatura: PAM/1760

Količina: 3 arhivske škatle*Ohranjeno gradivo:* 1919–1920*Informativna pomagala:* arhivski popis*Tekoči metri:* 0,3*Jezik:* nemški, slovenski

Vsebina: Nalepke; razglednice; plakati; gradivo plebiscitne komisije in jugoslovanskih oblasti na Koroškem pred plebiscitom; letaki in lepaki; propagandno gradivo; časopisi in brošure.

Sistem ureditve: Gradivo je urejeno po vsebinskih sklopih.

Historiat fonda: Zbirko Koroški plebiscit je pridobil že Banovinski arhiv v Mariboru. V zbirki je zbrano gradivo različnih nekdanjih jugoslovanskih in avstrijskih provenienc, ki se nanaša na Koroški plebiscit.

ZBIRKA KULTURNO-ZGODOVINSKI SIMPOZIJ MODINCI

Signatura: PAM/1432

Kraj: Modinci*Ohranjeno gradivo:* 1969–2006*Količina:* 7 arhivskih škatel*Tekoči metri:* 0,7*Informativna pomagala:* arhivski popis*Jezik:* slovenski, nemški, madžarski, hrvaški

Vsebina: Zapisniki sej organizacijskega odbora 1982–1983; ustanovitvena pogodba 1970; programi zborovanj, izrezki iz časopisov, vabila 1969–1985; življenjski jubileji članov komiteja, umrli člani, politiki, povezani s simpozijem 1969–1985; dopisi 1982–1984; albumi s fotografijami 1970–1989; referati in izvlečki referatov 1969–1986, 2002, 2006; odlikovanja in priznanja 1983, 1985; plakati 1979; značke 1983, 1986.

Sistem ureditve: Gradivo fonda je urejeno vsebinsko in kronološko.

Historiat ustvarjalca: Leta 1964 so v avstrijsko-madžarski obmejni vasi Modinci (Mogersdorf) organizirali svečano proslavo s simpozijem, kjer so se spomnili 300-letnice zmagovite bitke nad Turki pri Monoštru, katero pojmuje tudi kot zmago Evrope nad Turki. Vsebina predavanj, ki so se zvrstila na simpoziju, je pokrivala predvsem zgodovino Panonske

nižine. Ker pa je bilo prvo tovrstno srečanje prekratko, da bi predstavili vse obsežne vsebine, se je začel oblikovati simpozij »Modinci«, ki je pod takim imenom prvič zasedal leta 1969 prav v Modincih. Leta 1970 so Gradiščanska deželna vlada, Inštitut za kulturne stike s tujino v Budimpešti in po pooblastilu izvršnega sveta SRS Združenje visokošolskih zavodov v Mariboru podpisali pogodbo o vsakoletnem mednarodnem kulturnozgodovinskem simpoziju. Leta 1971 se je krogu organizatorjev pridružilo tudi Zgodovinsko društvo Hrvaške (Povijesno društvo Hrvatske). Namen simpozija je, da bi znanstveniki iz Madžarske, Hrvaške, Avstrije in Slovenije z različnimi predavanji in razgovori ustvarili novo zgodovinsko podobo o mejnem ozemlju štirih narodov brez predsodkov ter bi tako pripomogli h kulturnemu sporazumevanju med narodi. Od leta 1969 do 2008 se je zvrstilo 38 simpozijev.

ZBIRKA PLEBISCIT ZA SLOVENSKO SAMOSTOJNOST V OBČINI MARIBOR

Signatura: PAM/0620

Kraj: Maribor

Ohranjeno gradivo: 1990

Količina: 86 arhivskih škatel

Tekoči metri: 8,6

Informationna pomagala: arhivski popis

Jezik: slovenski

Vsebina: Izvedba plebiscita o slovenski samostojnosti po voliščih v občini Maribor in okoliških KS 1990: glasovnice, volilni imeniki, odločbe o imenovanju volilnih odborov, zapisniki o delu volilnih odborov, izjave in sezname predčasnega glasovanja.

Sistem ureditve: Gradivo je urejeno in popisano po voliščih.

Historiat fonda: Gradivo fonda je bilo prevzeto leta 1994.

Historiat ustvarjalca: Najpomembnejša prelomnica v slovenski zgodovini je bilo dogajanje ob koncu leta 1990 in v prvi polovici leta 1991. Plebiscit o slovenski samostojnosti in neodvisnosti je potekal 23. 12. 1990. Udeležilo se ga je 92,2 % volilnih upravičencev. Za slovensko samostojnost in neodvisno državo se je izreklo 88,2 % volilcev. Rezultati so bili razglašeni 26. 12. 1990. Slovenski parlament je 25. 6. 1991 sprejel ustavni zakon za uresničitev Temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Slovenije, Deklaracijo o neodvisnosti in več zakonov, na podlagi katerih je bila razglašena samostojna in neodvisna država Republika Slovenija, s čimer so bile uresničene večstoletne slovenske težnje po lastni državi. Sledilo je mednarodno priznanje nove države, sprejem v članstvo OZN (22. 5. 1992) in druge mednarodne organizacije, nazadnje 1. 5. 2004 v Evropsko unijo in Nato.

ZBIRKA PLEBISCIT ZA SLOVENSKO SAMOSTOJNOST V OBČINI RAVNE NA KOROŠKEM

Signatura: PAM/0621

Kraj: Ravne na Koroškem

Ohranjeno gradivo: 1990

Količina: 2 arhivski škatli

Tekoči metri: 0,2

Informationna pomagala: arhivski popis

Jezik: slovenski

Vsebina: Izvedba plebiscita o slovenski samostojnosti po voliščih v občini Ravne na Koroškem: poročila in zapisniki o delu volilnih odborov, predčasno glasovanje, volilni imeniki 1990.

Sistem ureditve: Fond je urejen in popisano po vsebini.

Historiat fonda: Decembra 2005 je bilo gradivo izloženo iz fonda Skupščine občine Ravne na Koroškem, ki ga je leta 1996 predal UE Ravne na Koroškem.

ZBIRKA PREVRATNI DOGODKI NA SLOVENSKEM ŠTAJERSKEM

Signatura: PAM/1691

Količina: 11 arhivskih škatel

Ohranjeno gradivo: 1887–1920

Informationna pomagala: arhivski popis

Tekoči metri: 1,1

Jezik: nemški, slovenski

Vsebina: Ogovori na anketo; pisma; zapiski Rudolfa Maistra; spisi v zvezi z narodno obrambo; plakati in lepaki.

Sistem ureditve: Gradivo je urejeno in popisano na podlagi dosjejev št. 1–422.

Historiat fonda: Zbirko gradiva prevratnih dogodkov na Slovenskem Štajerskem je zasnoval Rudolf Maister, ko je v želji, da napiše zgodovino teh dogodkov, razposlal anketo vsem udeležencem le-teh. Gradivo tako vsebuje odgovore na anketo, ki jih je prejel Maister, ter nekatere druge dokumente v zvezi s prevratnimi dogodki. Poleg tega se v fondu nahajajo tudi njegovi lastni zapiski.

ZBIRKA STAREJŠEGA GRADIVA

Signatura: PAM/1803

Količina: 16 arhivskih škatel

Ohranjeno gradivo: 15.–20. st.

Informationna pomagala: arhivski popis

Tekoči metri: 1,6

Jezik: nemški, italijanski, latinski, slovenski

Vsebina: Pergamentni listi iz urbarja, fragmenti listin 15. st.; urbarji, štiftregistri in registri činža, desetine in gornine 16.–18. st.; računske knjige 18.–20. st.; dopisi, cirkularna pisma, zemljiškoknjižne zadeve, tiskovine, krstni listi, davčne zadeve in kataster 18.–20. st.

Sistem ureditve: Ker gre za fragmente, ne moremo govoriti o kakšnem posebnem sistemu ureditve. Načeloma so dokumenti iste provenience odloženi skupaj, zbirka pa se še dopolnjuje z različnimi prevzemi in odkupi.

Historiat fonda: Zbirka je nastala v PAM iz dokumentov, ki so se ohranili fragmentarno in jih ni mogoče vključiti v noben drugi obstoječi fond, prav tako pa ne morejo tvoriti lastnega fonda.

ZBIRKA VARIA

Signatura: PAM/1700

Količina: 145 arhivskih škatel

Ohranjeno gradivo: 18.–20. st.

Informationna pomagala: arhivski popis

Tekoči metri: 14,5

Jezik: slovenski, nemški

Vsebina: Arhivsko gradivo različnih provenienc 18.–20. st.; reprodukcije gradiva z arhivskih razstav.